Pokyny pro posuzování státní podpory v odvětví rybolovu a akvakultury

(2008/C 84/06)

1. PRÁVNÍ ZÁKLAD A PŮSOBNOST

1.1 Tyto pokyny jsou použitelné pro celé odvětví rybolovu a týkají se využívání vodních zdrojů a akvakultury spolu s prostředky na produkci, zpracování a uvádění na trh výsledných produktů, ovšem s výjimkou rekreačního a sportovního rybářství, jehož výsledkem není prodej produktů rybolovu.

1.2 Pro účely těchto pokynů se produkty rybolovu rozumí jak produkty ulovené v moři nebo ve vnitrozemských vodách, tak produkty akvakultury uvedené v článku 1 nařízení Rady (ES) č. 104/2000 ze dne 17. prosince 1999 o společné organizaci trhu s produkty rybolovu a akvakultury ([1]).

1.3 Používání pravidel pro státní podporu uvedených v článcích 87 až 89 Smlouvy o ES na produkci produktů rybolovu a obchod s nimi stanoví článek 7 nařízení Rady (ES) č. 1198/2006 ze dne 27. července 2006 o Evropském rybářském fondu ([2]) a článek 32 nařízení (ES) č. 104/2000.

Zásada neslučitelnosti státní podpory se společným trhem stanovená v čl. 87 odst. 1 Smlouvy podléhá výjimkám podle čl. 87 odst. 2 a 3. Tyto výjimky v odvětví rybolovu hodlá Komise přiznávat právě v rámci těchto pokynů.

1.4 Tyto pokyny se vztahují na všechna opatření představující podporu ve smyslu čl. 87 odst. 1 Smlouvy, včetně všech opatření, jež mají za následek finanční výhodu v jakékoli podobě hrazenou přímo či nepřímo z rozpočtů veřejných orgánů (vnitrostátních, regionálních, provinčních, oblastních či místních) či z jiných státních zdrojů. Následující opatření lze například považovat za podporu: kapitálové převody, úvěry se zvýhodněným úrokem, subvence na úroky, určité státní podíly na kapitálu podniků, podpora hrazená ze zvláštních dávek nebo parafiskálních poplatků, podpora udělená v podobě státních záruk za bankovní úvěry, snížení či osvobození od daní či poplatků včetně zrychlených odpisů a snížení příspěvků na sociální zabezpečení.

2. POVINNOST OZNAMOVAT STÁTNÍ PODPORU A OSVOBOZENÍ OD TÉTO POVINNOSTI

Komise upozorňuje členské státy, že podle čl. 88 odst. 3 Smlouvy a článku 2 nařízení Rady (ES) č. 659/1999 ze dne 22. března 1999, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 93 Smlouvy o ES ([3]) je jejich povinností oznamovat Komisi záměr poskytnout novou státní podporu.

Za podmínek stanovených v bodech 2.1, 2.2 a 2.3 jsou však některá opatření od oznamovací povinnosti osvobozena.

2.1 Jak stanoví čl. 7 odst. 2 nařízení (ES) č. 1198/2006, články 87, 88 a 89 Smlouvy se nepoužijí na finanční příspěvky členských států na operace spolufinancované z Evropského rybářského fondu a ustanovené jako součást operačního programu. Proto by členské státy neměly tyto příspěvky Komisi oznamovat. Na tyto příspěvky se tyto pokyny nevztahují.

Podle čl. 7 odst. 3 nařízení (ES) č. 1198/2006 však musejí být opatření, která stanoví veřejné financování členskými státy, jež přesahuje ustanovení uvedeného nařízení, oznámena Komisi jako státní podpora. Tyto pokyny se vztahují na tato opatření jako celek.

([1]) Úř. věst. L 17, 21.1.2000, s. 22. Nařízení ve znění aktu o přistoupení z roku 2003.
([2]) Úř. věst. L 223, 15.8.2006, s. 1.
([3]) Úř. věst. L 83, 27.3.1999, s. 1. Nařízení ve znění aktu o přistoupení z roku 2003.

Aby se snížila administrativní zátěž související s používáním čl. 7 odst. 3 nařízení (ES) č. 1198/2006 a usnadnilo využívání finančních prostředků z Evropského rybářského fondu, je v zájmu členských států, aby jasně rozlišily finanční příspěvky, které zamýšlejí přidělit s cílem spolufinancovat opatření Společenství v rámci Evropského rybářského fondu v souladu s čl. 7 odst. 2 nařízení (ES) č. 1198/2006 a které není třeba oznamovat, a státní podporu, na kterou se oznamovací povinnost vztahuje.

2.2 Je třeba připomenout, že členské státy jsou osvobozeny od povinnosti oznamovat podporu v odvětví rybolovu, která splňuje podmínky uvedené v některém z nařízení přijatých Komisí podle článku 1 nařízení Rady (ES) č. 994/98 ze dne 7. května 1998 o použití článků 92 a 93 Smlouvy o založení Evropského společenství na určité kategorie horizontální státní podpory ([1]), jež se týkají odvětví rybolovu. Taková podpora zahrnuje:

— podporu na vzdělávání, která splňuje podmínky stanovené v nařízení Komise (ES) č. 68/2001 ze dne 12. ledna 2001 o použití článků 87 a 88 Smlouvy o založení Evropského společenství na podpory na vzdělávání ([2]),

— podporu na výzkum a vývoj, která splňuje podmínky stanovené v nařízení Komise (ES) č. 70/2001 ze dne 12. ledna 2001 o použití článků 87 a 88 Smlouvy o ES na státní podporu malým a středním podnikům ([3]),

— podporu na zaměstnanost, která splňuje podmínky stanovené v nařízení Komise (ES) č. 2204/2002 ze dne 12. prosince 2002 o použití článků 87 a 88 Smlouvy o ES na státní podpory zaměstnanosti ([4]),

— podporu, která splňuje podmínky nařízení Komise o vynětí některých kategorií státní podpory malým a středním podnikům působícím v oblasti produkce, zpracování a uvádění produktů rybolovu na trh z oznamovací povinnosti,

— podporu splňující podmínky uvedené v kterémkoli nařízení přijatém Komisí podle článku 1 nařízení (ES) č. 994/1998, které se týká odvětví rybolovu.

2.3 Rovněž je třeba podotknout, že jsou členské státy vyňaty z povinnosti oznamovat podporu *de minimis*, která splňuje podmínky nařízení Komise (ES) č. 875/2007 ze dne 24. července 2007 o použití článků 87 a 88 Smlouvy o ES na podporu *de minimis* v odvětví rybolovu a o změně nařízení (ES) č. 1860/2004 ([5]) nebo jakéhokoli jiného budoucího nařízení přijatého v souladu s článkem 2 nařízení (ES) č. 994/1998, které se vztahuje na podporu *de minimis* v odvětví rybolovu.

3. ZÁSADY

3.1 Slučitelnost s politikou v oblasti hospodářské soutěže a společnou rybářskou politikou

V odvětví rybolovu, stejně jako v jiných hospodářských odvětvích ve Společenství, je cílem politiky Společenství související se státní podporou bránit narušení hospodářské soutěže na vnitřním trhu.

Státní podpora v odvětví rybolovu je oprávněná jen tehdy, pokud je v souladu s cíli politiky v oblasti hospodářské soutěže a s cíli společné rybářské politiky.

Státní podpora nesmí mít ochranné účinky: musí sloužit k podpoře racionalizace a efektivity produkce a uvádění produktů rybolovu na trh. Veškerá taková podpora musí vyústit v trvalá zlepšení, díky nimž se odvětví bude moci dále rozvíjet již jen na základě tržních zisků.

V případech, které nejsou v souladu s právními předpisy Společenství, a zejména s pravidly společné rybářské politiky, žádnou podporu udělit nelze. Opatření týkající se podpory by měla výslovně stanovit, že po dobu trvání podpory příjemci podpory dodržují pravidla společné rybářské politiky, a že pokud se v průběhu tohoto období zjistí, že daný příjemce pravidla společné rybářské politiky nedodržuje, bude udělená podpora vrácena poměrně k závažnosti porušení pravidel.

([1]) Úř. věst. L 142, 14.5.1998, s. 1.
([2]) Úř. věst. L 10, 13.1.2001, s. 20. Nařízení naposledy pozměněné nařízením (ES) č. 1976/2006 (Úř. věst. L 368, 23.12.2006, s. 85).
([3]) Úř. věst. L 10, 13.1.2001, s. 33. Nařízení naposledy pozměněné nařízením (ES) č. 1976/2006.
([4]) Úř. věst. L 337, 13.12.2002, s. 3. Nařízení naposledy pozměněné nařízením (ES) č. 1976/2006.
([5]) Úř. věst. L 193, 25.7.2007, s. 6.

3.2 Slučitelnost s podporou Společenství poskytovanou z Evropského rybářského fondu

Je naprosto nezbytné, aby se zajistila jednotnost mezi politikami Společenství, pokud jde o kontrolu státních podpor a využívání Evropského rybářského fondu.

Pokud jsou tedy určité operace způsobilé pro financování z Evropského rybářského fondu, mohou být způsobilé pro státní podporu pouze tehdy, pokud splňují kriteria stanovená v nařízení (ES) č. 1198/2006, zejména co se týče podmínek způsobilosti a míry veřejného příspěvku, a pokud je lze považovat za slučitelné na základě odstavce 4 těchto pokynů.

Pokud určitý režim podpory nebo jednotlivá podpora stanoví podporu, která tato kritéria přesahuje, členský stát prokáže oprávněnost a nezbytnost této podpory. Takovéto podpory budou posouzeny případ od případu.

3.3 Motivační účinek

Aby bylo možné opatření týkající se podpory považovat za slučitelné se společným trhem, musí obsahovat určitý pobídkový prvek nebo vyžadovat protiplnění na straně příjemce podpory.

Z toho důvodu nelze podporu přidělenou na operace, které již příjemce začal provádět, a podporu na činnosti, které by příjemce mohl vykonávat již v samotných tržních podmínkách, považovat za slučitelnou se společným trhem.

Tato zásada se nevztahuje na podporu, která je svou podstatou vyrovnávací, např. na podporu určenou k náhradě škod způsobených přírodními pohromami nebo mimořádnými okolnostmi.

3.4 Provozní podpora

Provozní podpora, která například zvyšuje obchodní likviditu příjemce nebo je vypočtena na základě vyráběného či prodávaného množství, cen výrobků, počtu vyrobených jednotek nebo výrobních prostředků a která má za následek snížení výrobních nákladů příjemce či zvýšení příjmů příjemce, je v zásadě se společným trhem neslučitelná.

Za slučitelnou ji lze považovat pouze tehdy, pokud podpora jasně a rozhodně přispívá k plnění cílů společné rybářské politiky.

Tato zásada se nevztahuje na podporu, která je svou podstatou vyrovnávací, např. na podporu určenou na odstranění škod způsobených přírodními pohromami nebo mimořádnými okolnostmi.

Státní podpora na vývoz či obchod s produkty rybolovu v rámci Společenství či mimo ně je se společným trhem neslučitelná.

3.5 Průhlednost

V zájmu průhlednosti nemůže Komise označit za slučitelnou žádnou podporu, u níž dotčený členský stát nesdělil celkovou částku podpory na jednotlivá opatření ani míru podpory.

V souladu s ustálenou praxí Komise by prahy měly být zpravidla vyjadřovány mírou podpory ve vztahu ke způsobilým nákladům. Lze ovšem přihlédnout ke všem faktorům, které umožňují posoudit skutečnou výhodu, již příjemce získává.

Při posuzování režimu podpory či jednotlivé podpory jsou zohledněny kumulativní účinky, které mají pro příjemce všechny složky státní podpory a další druhy pomoci.

3.6 Doba trvání režimů podpory

Trvání režimů podpory by mělo být omezeno nejvýše na 10 let.

Pokud režim podpory trvá déle než 10 let, členské státy by tuto skutečnost měly zdůvodnit a měly by režim znovu oznámit alespoň 2 měsíce před tím, než uběhne deset let od jeho vstupu v platnost.

3.7 Návaznost na pokyny k regionální podpoře

Pokyny k vnitrostátní regionální podpoře na období 2007–2013 ([1]) se na toto odvětví nevztahují.

Složky režimů regionální podpory, které zahrnují odvětví rybolovu, se budou posuzovat na základě těchto pokynů.

4. PODPORA, KTEROU LZE OZNAČIT ZA SLUČITELNOU

4.1 Podpora pro kategorie opatření, na která se vztahuje nařízení o blokové výjimce

Podpora pro opatření, které jsou téhož druhu jako opatření uvedená v kterémkoli z nařízení uvedených v bodě 2.2 a jsou určena pro malé a střední podniky nebo jiné podniky, bude posouzena na základě těchto pokynů a kritérií stanovených pro každou kategorii opatření v uvedených nařízeních.

Pokud určitý režim podpory nebo jednotlivá podpora stanoví podporu, která tato kritéria přesahuje, členský stát prokáže oprávněnost a nezbytnost této podpory. Takovéto podpory budou posouzeny případ od případu.

4.2 Podpora spadající do působnosti některých horizontálních pokynů

Podporu, která spadá do oblasti působnosti jiných pokynů či nařízení nebo jiného nástroje přijatého Komisí, lze považovat za slučitelnou se společným trhem, pokud splňuje kritéria a podmínky stanovené v uvedených nástrojích, zásady stanovené v odstavci 3 a případně kritéria a podmínky stanovené v tomto odstavci 4.

Podpora na záchranu a restrukturalizaci podniků v nesnázích se bude posuzovat podle Pokynů Společenství o státní podpoře na záchranu a restrukturalizaci podniků v nesnázích ([2]). Podporu na restrukturalizaci lze schválit pouze tehdy, pokud je na úrovni podniku či skupiny podniků zaveden odpovídající plán na snížení kapacity příslušného loďstva.

4.3 Podpora na investice do rybářských plavidel

Podporu na vybavení a modernizaci rybářských plavidel, která jsou stará pět či více let, lze považovat za slučitelnou se společným trhem, pouze pokud splňuje požadavky stanovené v čl. 25 odst. 2 a 6 nařízení (ES) č. 1198/2006 a za předpokladu, že částka podpory, vyjádřená v subvenčním ekvivalentu, není vyšší než celková míra příspěvků z veřejných zdrojů stanovená v příloze II uvedeného nařízení.

Členské státy poskytnou Komisi zdůvodnění, proč není takováto podpora stanovena v rámci operačního programu spolufinancovaného z Evropského rybářského fondu.

4.4 Podpora určená k náhradě škod způsobených přírodními pohromami, mimořádnými okolnostmi nebo zvláštními nepříznivými klimatickými jevy

Podle čl. 87 odst. 2 písm. b) Smlouvy o ES se podpora určená k náhradě škod způsobených přírodními pohromami nebo mimořádnými okolnostmi považuje za slučitelnou se společným trhem.

Jakmile se přírodní pohroma nebo mimořádná okolnost prokáže, povoluje se podpora až do výše 100 % k náhradě materiálních škod.

Přírodní pohroma či mimořádné okolnosti budou posouzeny případ od případu a zohlední se kritéria vyplývající z ustálené praxe Komise a z judikatury Soudního dvora Evropských společenství ([3]).

([1]) Úř. věst. C 54, 4.3.2006, s. 13. Viz bod 8.
([2]) Úř. věst. C 244, 1.10.2004, s. 2.
([3]) Viz rozsudek z 11. listopadu 2004 ve věci C-73/03, Španělsko v. Komise, bod 37, a rozsudek z 23. února 2006 ve věcech C-346/03 a C-529/03, Giuseppe Atzeni a další, bod 79.

Ne každý nepříznivý klimatický jev lze považovat za přírodní pohromu či mimořádnou okolnost. Na základě čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy lze však za slučitelnou se společným trhem považovat podporu až do výše 100 % k náhradě škod způsobených nepříznivými klimatickými jevy, pokud škody způsobené danou událostí dosáhnou 30 % průměrného ročního obratu příslušného podniku během posledních tří let. Rozsah škod se vypočte na základě ztrát v obratu příslušného podniku ve srovnání s průměrných obratem za poslední tři roky. Podporu na náhradu škod na budovách, plavidlech či vybavení lze poskytnout jen tehdy, pokud škoda souvisí s nepříznivými klimatickými podmínkami, v jejichž důsledku došlo ke ztrátě produkce odpovídající nejméně 30 % ztrátám v obratu.

Náhrada se vypočte na úrovni jednotlivých příjemců, přičemž je nutné vyhnout se nadměrným náhradám. Odečtou se částky obdržené v rámci pojistky a obvyklé podnikatelské náklady, které nenese příjemce. K podpoře není způsobilá škoda, kterou bylo možno zahrnout do běžné smlouvy o komerčním pojištění, a škoda, která představuje běžné podnikatelské riziko. Aby se zabránilo nadměrným náhradám, mělo by se vyrovnání vypočítat na úrovni jednotlivých příjemců. Pokud oznámený režim podpory takovou metodu nestanoví, musejí to členské státy jasně zdůvodnit.

Opatření týkající se podpory podle tohoto odstavce musejí být Komisi oznámena do jednoho roku po události, ke které se vztahují.

4.5 Daňová úleva a náklady související s pracovní silou týkající se rybářských plavidel Společenství, která operují mimo vody Společenství

Aby byli provozovatelé Společenství odrazeni od toho, aby svá rybářská plavidla zapisovali do rejstříků ve třetích zemích, které nezaručují, že jsou činnosti jejich rybářských loďstev odpovídajícím způsobem kontrolovány, zejména co se týče nezákonného, nehlášeného a neregulovaného rybolovu, lze úlevu z daně z příjmu právnických osob týkající se rybářských plavidel Společenství, která operují mimo vody Společenství, a snížené sociální příspěvky a daně z příjmů rybářů zaměstnaných na těchto plavidlech považovat za slučitelné se společným trhem.

Plavidla způsobilá pro takováto opatření jsou rybářská plavidla plující pod vlajkou členského státu a zapsaná v rejstříku rybářského loďstva Společenství, která loví tuňáka a podobné druhy výhradně mimo vody Společenství a za hranicí 200 námořních mil od základních linií členských států.

Členské státy ve svém oznámení předloží Komisi informace o stávajícím riziku, že bude ukončena registrace plavidel, jichž se režim týká, v rejstřících členských států.

Opatření týkající se podpory podle tohoto odstavce by měla stanovit, že dojde-li k ukončení registrace v rejstříku rybářského loďstva Společenství v případě plavidel, ve vztahu k nimž byla poskytnuta podpora podle tohoto odstavce, je příjemce podpory povinen navrátit částku podpory, jež mu byla podle tohoto odstavce poskytnuta v období tří let předcházejících ukončení registrace.

4.6 Podpora hrazená z parafiskálních poplatků

Režimy státní podpory hrazené ze zvláštních poplatků, zejména pak z parafiskálních poplatků uložených na některé produkty rybolovu bez ohledu na jejich původ, lze považovat za slučitelné se společným trhem v případě, že režimy podpory prospívají jak domácím, tak dováženým produktům a že podpora jako taková splňuje podmínky těchto pokynů.

4.7 Podpora pro uvádění produktů rybolovu z nejvzdálenějších regionů na trh

Členské státy mohou udělit podporu pro určitá množství produktů rybolovu, která jsou způsobilá na základě článku 4 nařízení Rady (ES) č. 791/2007 ze dne 21. května 2007, kterým se zavádí režim vyrovnání zvýšených nákladů vynaložených při uvádění na trh některých produktů rybolovu z nejvzdálenějších regionů Azor, Madeiry, Kanárských ostrovů, Francouzské Guayany a Réunionu v letech 2007 až 2013 ([1]), a přesahují množství, za něž bylo v souladu s uvedeným nařízením vyplaceno vyrovnání.

([1]) Úř. věst. L 176, 6.7.2007, s. 1.

Tuto podporu lze udělit pouze v souladu s podmínkami stanovenými v článcích 3, 4 a 5 uvedeného nařízení.

Roční částky této dodatečné podpory nesmějí být vyšší než částky stanovené uvedeným nařízením pro každý členský stát.

4.8 Podpora pro rybářské loďstvo v nejvzdálenějších regionech

Aby byly řádně provedeny cíle prohlášení Komise a Rady č. 17, které bylo přijato dne 14. června 2006, mohou členské státy do 31. prosince 2008 udělovat podporu plavidlům postaveným v souladu s podmínkami podle čl. 2 odst. 4 a 5 nařízení Rady (ES) č. 639/2004 ze dne 30. března 2004 o řízení rybářského loďstva zapsaného v nejvzdálenějších regionech Společenství ([1]) a s příslušnými ustanoveními nařízení Rady (ES) č. 2792/1999 ze dne 17. prosince 1999 o pravidlech a podmínkách pro strukturální pomoc Společenství v odvětví rybolovu ([2]).

4.9 Podpora pro jiná opatření

Podpora pro opatření, na která se nevztahuje žádné z ustanovení v odstavcích 4.1 až 4.8, v zásadě není slučitelná se společným trhem.

Pokud určitý režim podpory nebo jednotlivá podpora takovouto podporu stanoví, členské státy prokáží, že splňuje zásady stanovené výše v odstavci 3, zejména že jasně přispívá k plnění cílů společné rybářské politiky.

5. PROCESNÍ ZÁLEŽITOSTI

Komise připomíná, že se použijí ustanovení nařízení (ES) č. 659/1999 a (ES) č. 794/2004 ze dne 21. dubna 2004, kterým se provádí nařízení Rady (ES) č. 659/1999, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 93 Smlouvy o ES ([3]).

Členské státy musejí podle článku 2 nařízení (ES) č. 794/2004 zejména vyplnit formuláře, které jsou uvedeny v částech I a III.14 přílohy I uvedeného nařízení.

5.1 Výroční zpráva

V souladu s článkem 6 a přílohou IIIC nařízení (ES) č. 794/2004 předkládají členské státy Komisi výroční zprávy.

5.2 Návrhy vhodných opatření

V souladu s čl. 88 odst. 1 Smlouvy o ES Komise navrhuje, aby členské státy pozměnily stávající režimy podpory v odvětví rybolovu a akvakultury tak, aby odpovídaly těmto pokynům, a to nejpozději do 1. září 2008.

Členské státy se vyzývají, aby písemně potvrdily, že tyto návrhy vhodných opatření přijímají, a to nejpozději do 1. června 2008.

Pokud členský stát do uvedeného data své přijetí písemně nepotvrdí, bude Komise předpokládat, že dotčený členský stát uvedené návrhy přijal, s výjimkou případů, kdy písemně oznámí svůj výslovný nesouhlas.

Pokud členský stát do uvedeného data nepřijme tyto návrhy jako celek, nebo kteroukoli jejich část, bude Komise postupovat podle čl. 19 odst. 2 nařízení (ES) č. 659/1999.

5.3 Datum použitelnosti

Komise použije tyto pokyny s účinkem od 1. dubna 2008 na veškerou státní podporu, která je k tomuto dni či později oznámena nebo jejíž uplatnění je plánováno.

([1]) Úř. věst. L 102, 7.4.2004, s. 9. Nařízení naposledy pozměněné nařízením (ES) č. 1646/2006 (Úř. věst. L 309, 9.11.2006, s. 1).

([2]) Úř. věst. L 337, 30.12.1999, s. 10. Nařízení naposledy pozměněné nařízením (ES) č. 485/2005 (Úř. věst. L 81, 30.3.2005, s. 1).

([3]) Úř. věst. L 140, 30.4.2004, s. 1. Nařízení naposledy pozměněné nařízením (ES) č. 1935/2006 (Úř. věst. L 407, 30.12.2006, s. 1).

Protiprávní podpora ve smyslu čl. 1 písm. f) nařízení (ES) č. 659/1999 se bude posuzovat podle pokynů platných v době, kdy vstoupil v platnost správní akt, jímž se tato podpora zakládá.

Odkazy na právní předpisy Společenství nebo na pokyny Komise či jiné nástroje přijaté Komisí, které jsou obsaženy v těchto pokynech, se vykládají jako odkazy obsahující odkaz na veškeré změny těchto nástrojů učiněné po datu, kdy byly tyto pokyny přijaty.